

PELOTTELUSTA POSITIIVISUUTEEN

Tuhat suomalaista osallistui Sitran järjestämiin keskusteluihin aiheella “mikä meitä estää toimimasta ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi”. Näiden keskusteluiden yhteenvedossa todetaan muun muassa: “Jaettu kokemus oli, että ilmastotoimiin on helpompi ryhtyä, jos muutos ei ole luopumista vaan polku parempaan elämään.”

Ilmastonmuutosta ja sen hillitsemistä koskevassa julkisessa keskustelussa vallitsevat usein huolta ja jopa pelkoa kylvävät narratiivit. Puhutaan esimerkiksi siitä, kuinka tarvittavien toimenpiteiden tekeminen tulee olemaan kurjaa ja joudumme tinkimään elintasostamme.

Huoli tilanteesta yhdistettynä toivon muutoksen mahdollisuudesta saa ihmisen toimimaan, mutta suoranainen pelko ja ahdistus voivat pahimmillaan lamaannuttaa. Sitoutumalla yhdessä myönteisiin tulevaisuuskuviin voimme toimia aktiivisemmin muutoksen puolesta.

MISTÄ HARJOITUKSESSA ON KYSE

- Kesto: 30 tai 50 minuuttia
- Teema: Käydään yhdessä läpi julkisessa keskustelussa usein toistuvia narratiiveja ilmastonmuutoksesta ja sen hillitsemiseen tarvittavista muutoksista. Luodaan sen jälkeen yhdessä samaan aiheeseen liittyviä myönteisiä tulevaisuuskuvia, “polkuja parempaan”.

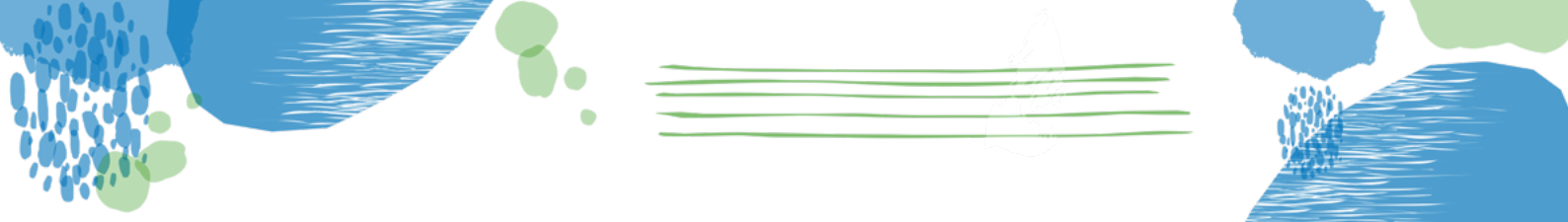
HARJOITUKSEN KULKU:

Kysy oppilailta, millaisia muutoksia he ovat kuulleet ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen meiltä vaativan? Millaiseen sävyyn näistä muutoksista yleensä puhutaan?

Katsokaa sitten virikediaa yhdessä. Siihen on koottu uutisotsikoita liittyen ilmastonmuutokseen ja sen hillitsemiseen. Kysy oppilailta:

- Millaisia verbejä uutisotsikoissa käytetään ja millaiset sanat toistuvat?
- Millainen mielikuva käytetyistä sanamuodoista syntyy?
- Miten uskotte tällaisen mielikuvan vaikuttavan ihmisten valmiuteen toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi?
- Mikä voisi olla parempi tapa motivoida ihmisiä ja yhteisöjä muutokseen?

Seuraavassa luodaan yhdessä positiivisia narratiiveja siitä, miten elämänlaatumme paranee ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi tehtävien muutosten myötä.

Jaa oppilaat pareiksi tai pieniin ryhmiin. Pyydä oppilaita virkistämään muistiaan siitä, millaiset muutokset ja toimenpiteet hillitsevät tehokkaimmin ilmastonmuutosta. Tarvittaessa muistin virkistämiseksi voi suorittaa lyhyen tiedonhaun.

Pyydä heitä sitten keskustelemaan esimerkiksi seuraavien kysymysten avulla:

- Millaisia muutoksia tarvittavat ilmastotoimet tuovat elämäämme?
- Millaisia myönteisiä seurauksia muutoksilla on?

Keskusteluosion jälkeen voit valita pienryhmille jonkin seuraavista työskentelytavoista. Vaihtoehdot A (kirjallinen tuotos) ja B (video) vievät enemmän aikaa, vaihtoehto C on mahdollista tehdä nopeammin.

A. Asettukaa poliitikon saappaisiin. Kirjoittakaa lyhyt ja ytimekäs (enintään 5 minuutin) puhe, jossa pyritte innostamaan kansalaisia toimimaan yhdessä paremman tulevaisuuden puolesta. Kertokaa niistä positiivisista muutoksista, joita elämässämme tapahtuu, kun toteutamme ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi suositeltuja toimenpiteitä.

B. Tehkää alakoululaisille rohkaiseva inspiraatiovideo. Kertokaa siinä, mitä toimenpiteitä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja/tai siihen sopeutumiseksi tehdään, ja miten elämänlaatu ja elinympäristö niiden myötä paranee.

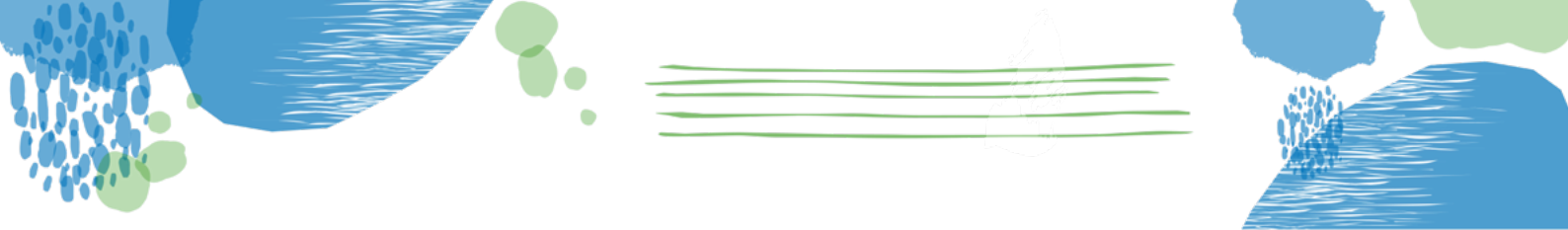
C. Kuvitelkaa itsenne toimittajiksi tulevaisuuden mediaan. Kirjoittakaa yhdessä mahdollisimman monta iskevää lööppiä, jotka kuvastavat sitä maailmaa, jossa on tapahtunut myönteisiä muutoksia ilmastonmuutoksen hillitsemisen tuloksena.

Lopuksi esitelkää ryhmätyönne toisillenne. Jos mahdollista, varatkaa aikaa sille, että voitte esitysten jälkeen keskustella töistä yhdessä esimerkiksi seuraavien kysymysten avulla:

- Löytyykö ryhmältä töiden myötä joitain yhteisiä myönteisiä tulevaisuuden viisioita?
- Miltä tehtävän tekeminen tuntui? Miten tehtävän tekeminen mahdollisesti muutti omaa näkökulmaa tai ajatuksia ilmastonmuutoksen hillitsemisestä?
- Kenen tulisi mielestänne tehdä vastaavanlainen harjoitus?

Halutessanne voitte myös jakaa tuotoksenne sosiaalisessa mediassa koulun tai oppilaiden omilla tileillä esimerkiksi hashtagilla #ilmastokriisi #ilmastoteko #nuoret #muutosparempaan #polkuparempaan #parempitulevaisuus. Voitte keksiä myös ihan omia hashtagia.

Vinkki: jos haluat tehdä aivan aluksi lyhyen liikunnallisen pariharjoitteen, joka tukee tämän tehtävän työskentelyä, käytä Ahtisaari-päivien “Työnnä tai vedä” harjoitetta. Se osoittaa, millä tavoin voimme pyrkiä vaikuttamaan siihen, että muut toimivat, kuten toivomme. Vaihtoehtoisesti saman harjoituksen voi tehdä virikediasta käydyn ryhmäkeskustelun jälkeen.

LINKKEJÄ JA LISÄLUKEMISTA:

Greenpeacen toiminnanjohtajan haastattelun lopussa on hieno tulevaisuuden visio maailmasta, jossa tarvittavat muutokset on tehty (Tutkain, 22.3.2019)

<http://tutkainlehti.fi/sini-harkki-suomi-voisi-luopua-fossiilisista-polttoaineista-kokonaan-2030-luvulla/>